

holdene paa disse Omraader er saa komplicerede, at man ved et Forsøg paa at gennemføre Planen vilde møde en Række Vanskeligheder. Jeg skal i saa Henseende blot pege paa, at der paa Pengeomraadet findes forskellige Interesses modsætninger, og saa naar man blot holder sig til de store Linier. Der er Forholdet mellem Sparekasser og Banker, som konkurrerer indbyrdes, og med Hensyn til hvilke det har været en meget vanskelig Opgave for Lovgivningsmagten at dele Sol og Vind lige, saa man naaede til en Ordning, der kunde tilfredsstille de forskellige Interesser. Dette lykkedes først i 1919 ved Gennemførelsen af den nye Sparekasselov, der blev stadfæstet, som jeg nævnte før, under samme Dato som Bankloven. Jeg er ingenlunde sikker paa, at man fra Sparekassernes Side, hvor man gennemgaaende og netop for at opnaa større Sikkerhed regner med en lavere Rente, vilde føle sig tilfreds med den i 1919 truffne Ordning, hvis der som nyt Led indgik det Moment, at Indskyderne i Banker og Sparekasser ved en Statsforanstaltning var garanterede. Jeg er heller ikke vis paa, at der ikke vilde vise sig Vanskeligheder i Forholdet mellem Bankerne indbyrdes. Foruden andre Momenter spiller navnlig Spørgsmaalet om den højere og lavere Indlaansrente ind her. Man vil neppe ved en Ordning som den af det ærede Medlem skitserede kunne undgaa ogsaa at løse dette Spørgsmaal. Jeg tror, at dette Spørgsmaal vil være meget vanskeligt at løse, og hvis det skulde løses ved Statens Indgreb, vilde det sikkert føre videre i Indgreb overfor Pengeinstitutternes Selvstyre, end man i de fleste Kredse vilde anse for naturligt.

Den Tanke, det ærede Medlem gav Udtryk for, fører altsaa meget vidt, og tidligere Erfaringer bekræfter da ogsaa, at det er meget vanskeligt at opnaa noget positivt Resultat ad denne Vej. Tanken har nemlig tidligere været fremme dels indenfor Sparekasekredse, dels og navnlig ved forskellige Lejligheder indenfor Bankkredse. Der findes en Forening af danske Provisbanker, som omfatter Flertallet af selvstændige Banker udenfor København. Indenfor denne Forening optoges allerede i 1908 Tanken om Oprettelse af en saadan Garantifond. Det var efter Bankkrisen i 1907—08, og det var naturligvis under Indtrykket af disse Begivenheder, der ogsaa ramte forskellige Provisinstitutter, at der blev gjort et meget betydeligt Arbejde for at realisere denne Tanke. Paa Grundlag af en Række indgaaende Forhandlinger indenfor Foreningen

blev der udarbejdet et Udkast til Oprettelsen af en Fond, som man tænkte benævnet: Danske Provisbankers Fællesfond, og i Forbindelse med dette Forslag stod Tanken om Oprettelsen af en privat Post som Bankinspektør. Det var med andre Ord Meningen, at Bankerne selv skulde løse den Tilsyns- og Kontrolopgave, som senere blev taget op fra Statsmagtens Side. Ifølge Forslaget skulde Fællesfonden have til Opgave at støtte de Banker, som kom i økonomiske Vanskeligheder, og som i øvrigt havde opfyldt de dem paahvilende Forpligtelser. Disse Forpligtelser gik for det første ud paa at foretage aarlige Indbetalinger til Fonden, for det andet at give Oplysninger til den af Fonden ansatte Bankinspektør, som skulde have Adgang til Bankens Bøger, for det tredje ikke at svare højere Rente end den af Repræsentantskabet for Fællesfonden til enhver Tid fastsatte. Forslaget, der forelaa udarbejdet i alle Enkeltheder, forelagdes for de danske Provisbankers Generalforsamling i 1909, men blev ikke gennemført. Det blev senere genoptaget, men med samme Resultat. Aaret efter blev Spørgsmaalet rejst paa ny af den samme Forening. Der er nu atter nedsat et Udvalg, som i Øjeblikket drøfter Spørgsmaalet.

Der er her kun Tale om en partiel Løsning af dette Spørgsmaal; men det vil dog heraf ses, at man netop indenfor den Kreds af Pengeinstitutter, som det ærede Medlem tog særlig Sigte paa, allerede i en Aarrække har haft dette Spørgsmaal under Overvejelse, men i hvert Fald hidtil ikke har formaaet at løse de Vanskeligheder, som dette Spørgsmaal frembyder. Jeg tror ikke, at Vanskelighederne vilde blive mindre, naar Spørgsmaalet skulde tages op fra Statens Side og da ret naturligt paa et bredere Grundlag, omfattende, som jeg sagde før, alle Sparekasser og Banker. Jeg skal endnu kun tilføje, at naar det ærede Medlem tænkte sig Muligheden af, at en saadan Fond, som han foreslog oprettet ved en Statsforanstaltning, kunde benyttes til en hel eller delvis Dækning af de allerede foreliggende Tab, og navnlig for de to Banker, det ærede Medlem nævnte, Bankerne i Kalundborg og paa Thuro, tror jeg rigtignok, det vil være meget vanskeligt at realisere en saadan Tanke.

Jeg har med disse Bemærkninger til det ærede Medlem ikke ønsket at tage bestemt Afstand fra den her fremsatte Tanke om en Krisefond, jeg har kun villet gøre opmærksom paa de sikkert meget store Vanskeligheder, som denne Tankes Realisation vilde møde, Vanskeligheder, som jeg, som sagt, i nogen Grad maa tvivle om kan overvindes.